

UOT 336

DAYANIQLI İNKİŞAF KONSEPSİYASI ÇƏRÇİVƏSİNDƏ TƏŞKİLATIN MALİYYƏ SİYASƏTİ

Aynur ƏLİYEVƏ*

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur: 22 may 2024; çapa qəbul edilmişdir: 23 iyul 2024; online-da çap edilmişdir: 17 sentyabr 2024.

Received: 22th of May, 2024; accepted: 23th of July, 2024; published online: 17th of September, 2024.

Açar sözlər: *davamlı inkişaf, maliyyə siyasəti, davamlı maliyyə, maliyyə siyasəti alətləri, maliyyə menecmenti, maliyyə sabitliyi*

Giriş

Dayanıqlı inkişaf konsepsiyası çərçivəsində təşkilatın maliyyə siyasətinin aktuallığı, müasir biznes mühitində artan ekoloji, sosial və idarəetmə (ESG) tələbləri və bu tələblərin təşkilatların uzunmüddətli uğuruna təsiri ilə əlaqədardır. Bu konsepsiyanın maliyyə siyasətinə tətbiqi, təşkilatların yalnız maliyyə performansını deyil, həm də ekoloji və sosial məsuliyyətlərini nəzərə almasını tələb edir.

Dayanıqlı inkişaf konsepsiyası çərçivəsində təşkilatın maliyyə siyasətinin işlənmə səviyyəsi, onun davamlılıq strategiyalarının effektivliyini və ESG meyarlarına uyğunluğunu təmin etmək üçün bir-biri ilə əlaqəli müxtəlif mərhələləri əhatə edir. Belə səviyyə, təşkilatın yalnız qısamüddətli maliyyə hədəflərinə deyil, həm də uzunmüddətli davamlılıq məqsədlərinə çatmasına imkan verir. Davamlı və inklüziv iqtisadi inkişafı dəstəkləyən bu siyasət, təşkilatın rəqabət qabiliyyətini və bazar dəyərini artırır. Bu mənada dayanıqlı inkişaf konsepsiyası çərçivəsində təşkilatın maliyyə siyasətinin aktuallığı, müasir iqtisadi və sosial şərtlərdə təşkilatların uzunmüddətli uğurunu təmin etmək üçün vacibdir. Bu siyasət, təşkilatların ekoloji və sosial məsuliyyətlərini nəzərə alaraq, maliyyə qərarlarının qəbul edilməsində əsas rol oynayır. Davamlılıq meyarlarına uyğun maliyyə siyasəti, risklərin azaldılması, uzunmüddətli dayanıqlılığın təmin edilməsi, investor etimadının artırılması və tənzimləmə tələblərinə uyğunluq baxımından təşkilatlara böyük üstünlüklər verir. Davamlı inkişaf konsepsiyası çərçivəsində təşkilatın maliyyə siyasətinin işlənilməsi kompleks bir prosesdir. Bu proses, strateji planlaşdırma, büdcə idarəetməsi, investisiya strategiyaları, risk idarəetməsi, performans izləmə, uyğunluq və sertifikatlaşdırma, maraqlı tərəflərlə əlaqələr və mədəniyyət formalaşdırılması kimi əsas mərhələləri əhatə edir. Hər bir mərhələ, təşkilatın maliyyə dayanıqlılığını və ESG performansını təmin etmək üçün xüsusi metod və vasitələrin tətbiqini tələb edir. Bu yanaşma, təşkilatın uzunmüddətli uğurunu və davamlı inkişafını təmin etmək üçün vacibdir.

1. Təşkilatın maliyyə siyasətinin nəzəri aspektləri

Seçilmiş mövzu təşkilatın maliyyə siyasəti üzrə yerli müəlliflər tərəfindən hazırlanmış nəzəri və metodoloji prinsiplərə, habelə davamlı inkişaf konsepsiyasının maliyyə alətləri və metodlarının hazırlanmasına təsirinin aspektlərini aşkar edən tədqiqatlara əsaslanır. E.V.Abızova [1], O.V.Nazarenko [7] və Y.V.Karpçenkonun [6] əsərləri əsasında

* magistrant, Bakı Avrasiya Universiteti

e-mail: aliyeva.aynur2000@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.30546/25194011.2024.13.4.038>

təşkilatın maliyyə siyasətinin nəzəri və metodoloji aspektləri tədqiq edilmişdir. Davamlı inkişaf konsepsiyasının təşkilatın maliyyə siyasətinə təsiri Y.A.Danilova [2], V.P.İvanitskiy [5] və D.A.Endovitskinin [3] əsərləri əsasında öyrənilmişdir.

Kommersiya fəaliyyətini həyata keçirərkən, bir təşkilat ən səmərəli şəkildə istifadə edilməli olan pulsuz maliyyə resurslarına malikdir. Eyni zamanda, həm şirkət daxilində, həm də xarici mühitdə bir sıra maliyyə riskləri və ya qeyri-müəyyənlik halları meydana çıxır. Maliyyə resurslarını ən səmərəli şəkildə idarə etmək, maliyyə risklərini minimuma endirmək və müəssisənin ümumi iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etmək üçün, təşkilatın maliyyə siyasətini hazırlamaq lazımdır. Bu alət təşkilat daxilində maliyyə resurslarının və proseslərin idarə edilməsinə yönəlmiş strateji qərarlar və fəaliyyətlər sistemidir.

Dayanıqlı inkişaf konsepsiyası çərçivəsində təşkilatın maliyyə siyasəti uzunmüddətli iqtisadi, sosial və ekoloji məqsədlərə çatmaq üçün nəzərdə tutulmuş strategiya və tədbirləri əhatə edir. Bu konsepsiya çərçivəsində maliyyə siyasətinin əsas komponentləri aşağıdakılardır:

1. *Uzunmüddətli iqtisadi dayanıqlıq:*

- *Risk idarəetməsi:* Təşkilatlar iqtisadi dəyişikliklərə və maliyyə risklərinə qarşı dayanıqlı olmaq üçün risk idarəetmə strategiyalarını inkişaf etdirməlidirlər;

- *Maliyyə planlaşdırması və büdcələmə:* Uzunmüddətli maliyyə planları və büdcələr təşkilatın maliyyə sabitliyini təmin etməyə kömək edir;

- *Davamlı investisiyalar:* Yaşıl texnologiyalara və davamlı enerji mənbələrinə yatırımlar uzunmüddətli maliyyə faydaları təmin edə bilər;

2. *Sosial məsuliyyət:*

- *İnsan kapitalına sərmayə:* Təlim və inkişaf proqramlarına, işçi sağlamlığı və rifahına yatırım etmək işçi məhsuldarlığını və məmnuniyyətini artırır;

- *Yerli icmaların dəstəklənməsi:* Yerli icmalara sərmayə qoymaq və onların inkişafına dəstək olmaq təşkilatın sosial məsuliyyətini artırır və onun imicini yaxşılaşdırır;

3. *Ekoloji davamlılıq:*

- *Karbon izinin azaldılması:* Təşkilatlar karbon izini azaltmaq üçün yenilənə bilən enerji mənbələrinə keçid etməli və enerji səmərəliliyini artırmalıdır;

- *Resursların səmərəli istifadəsi:* Təbii resursların səmərəli və təkrar istifadəsi ətraf mühitə təsiri azaldır və uzunmüddətli davamlılığını təmin edir. Ekoloji cəhətdən zəruri məhsulların istehsalı və satışı həm müştərilərin, həm də tənzimləyici orqanların tələblərinə cavab verir;

4. *Transparensiya və hesabatlılıq:*

- *Davamlılıq hesabatları:* Müntəzəm olaraq davamlılıq hesabatlarının hazırlanması və dərc edilməsi təşkilatın dayanıqlılıq fəaliyyətlərinin şəffaflığını artırır;

- *Biznes etikası və idarəetmə:* Ədalətli iş prinsipləri və şəffaf idarəetmə praktikaları uzunmüddətli davamlı uğurun əsasını təşkil edir.

Bu komponentlərdən hər biri, təşkilatın dayanıqlı inkişaf konsepsiyasını həyata keçirməsinə kömək edir. Uzunmüddətli perspektivdə bu cür maliyyə siyasəti təşkilatların yalnız iqtisadi cəhətdən deyil, həm də sosial və ekoloji cəhətdən davamlı olmasına şərait yaradır.

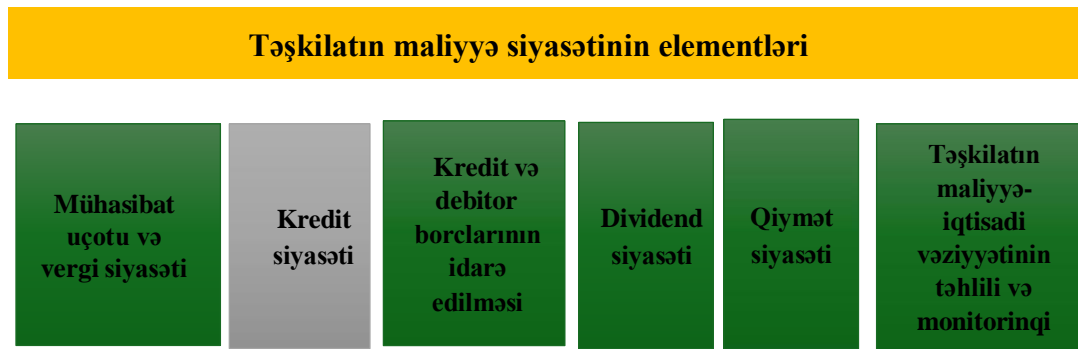
Maliyyə siyasəti maliyyə sabitliyini, səmərəliliyini təmin etməyə və təşkilatın maliyyə məqsədlərinə nail olmağa yönəldilmişdir. Beləliklə, maliyyə siyasəti sayəsində təşkilatın sərbəst pul vəsaitlərini, aktivlərini, kapitalını və borclarını necə idarə edə biləcəyi müəyyən edilə bilər. Həmçinin, maliyyə siyasəti sayəsində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi proseduru, məsələn, müəssisənin investisiyalarının qaydası və istiqaməti müəyyən edilə bilər.

Maliyyə siyasətinin eyni dərəcədə vacib aspekti risklərin idarə edilməsidir. Təşkilatın fəaliyyəti zamanı o, maliyyə xarakterli bir sıra potensial təhlükələrlə, məsələn, kredit, faiz

dərəcəsi, inflyasiya və valyuta riskləri ilə üzləşir. Yalnız təşkilatın mövcud daxili maliyyəsini bacarıqla idarə etmək deyil, həm də xarici maliyyə mühiti dəyişdikdə müvafiq hərəkət etmək lazımdır. Müvafiq olaraq, maliyyə siyasəti müəyyən risklərin mövcudluğundan asılı olaraq hərəkətləri sadələşdirməyə imkan verir və iqtisadi fəaliyyət baxımından təşkilat nə qədər böyükdürsə, səlahiyyətli maliyyə siyasətinə ehtiyac bir o qədər çox olur (3).

Bundan əlavə, təşkilatın maliyyə siyasətinin məqsədlərinə maliyyə resurslarının səmərəliliyinin lazımi səviyyədə olması hesabına təşkilatın rəqabət qabiliyyətinin artırılması, investisiya cəlb ediciliyini artırmaq və mənfəəti artırmaq üçün təşkilatın maliyyə fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması, təşkilatın sahibləri, investorları və kreditorları üçün informasiya şəffaflığının təmin edilməsi və təşkilatın bazar dəyərinin artması daxildir. Həmçinin, təşkilatın metod və alətlərini nəzərdən keçirmək üçün onun maliyyə siyasətinin nədən ibarət olduğunu göstərmək lazımdır (şəkl. 1).

Şəkil 1. Təşkilatın maliyyə siyasətinin elementləri

Mənbə: Müəllif tərəfindən hazırlanmışdır.

Göründüyü kimi, maliyyə siyasətinin elementləri mahiyyət etibarilə təşkilatın maliyyə mahiyyəti ilə birləşdirilən ayrı-ayrı siyasətlərdir. Təşkilat növündən asılı olaraq, hər bir element müxtəlif dərəcədə əhəmiyyət kəsb edə bilər və inkişaf metodları və alətləri dəyişə bilər. Məsələn, bank təşkilatlarında kredit siyasəti, eyni zamanda kredit və debitor borclarının idarə edilməsi bankın əsas əməliyyat fəaliyyətinə aid olduğu üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Öz növbəsində, *dividend siyasəti* ictimai şirkətlər üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir, çünki bu, investisiya cəlb ediciliyinin ən vacib aspektlərindən biridir.

2. Maliyyə siyasətinin sistemliliyi

Maliyyə siyasəti öz mahiyyətinə görə maliyyə xarakterli müxtəlif növ siyasət və tədbirlər sistemi kimi çıxış edəcəkdir. Maliyyə siyasətinin sistemliliyinə xüsusi diqqət yetirək, çünki maliyyə siyasətinin müxtəlif elementləri arasında əlaqə qurulmadan o qədər də səmərəli işləməyəcəkdir. Beləliklə, səmərəsiz kredit siyasəti ilə kredit və debitor borclarının idarə edilməsi çətinləşir, öz növbəsində təşkilatın ümumi maliyyə sabitliyi bundan əziyyət çəkə bilər. Nəhayət, sistemdəki uğursuzluq təşkilatın səmərəliliyinin ümumi azalması ilə nəticələnir ki, bu da qeyri-sabit və ya tamamilə olmayan dividendlərə səbəb ola bilər. Odur ki, maliyyə siyasəti işlənilib hazırlanarkən və həyata keçirilərkən maliyyə fəaliyyətinin məqsəd və xüsusiyyətlərindən asılı olaraq, müxtəlif alət və üsullardan istifadə olunur.

Alətlər maliyyə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə olunanları təmsil edir. Bunlara müxtəlif növ maliyyə alətləri – ilkin, törəmə, həmçinin pul bazarı və beynəlxalq alətlər daxildir. Sonunculara, göstərilənlərə əlavə olaraq, beynəlxalq xarakterli ilkin və törəmə alətlər də daxildir. Belə ki, birjada səhmlərin kütləvi təklifi sayəsində təşkilat öz

fəaliyyətini həyata keçirmək üçün lazımi vəsaiti cəlb edə və ya korporativ nəzarəti həyata keçirmək və mənfəət əldə etmək üçün təşkilat başqa şirkətin səhmlərini ala bilər (1). İstiqrazlar maliyyə sabitliyini yaxşılaşdırmaq və şirkətin məqsədyönlü ehtiyacları üçün vəsait toplamaq məqsədilə istifadə edilə bilər. Öz növbəsində fəaliyyətin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq, digər vasitələrdən də istifadə oluna bilər, ona görə də beynəlxalq fəaliyyətdə yüksək iştirakı olan şirkətlər öz fəaliyyətlərinin xarakterinə görə beynəlxalq vasitələrdən fəal şəkildə istifadə edə bilərlər.

Öz növbəsində, metodlar təşkilatın maliyyə siyasətinin həyata keçirilə biləcəyi xüsusi hərəkətləri və fəaliyyətləri təmsil edir. Maliyyə vəziyyətinin təhlili və qiymətləndirilməsi sayəsində ilkin məlumatlar əldə edilir, bunun əsasında təşkilat daxilində və ya xarici bazarlarda vəsaitlərin yenidən bölüşdürülməsi üçün əlavə tədbirlər qurulur və təşkilatın gələcək maliyyə fəaliyyətinin planlaşdırılması ilə bağlı qərarlar qəbul edilir. Beləliklə, maliyyə siyasətinin metod və alətləri ümumilikdə şirkətin maliyyə sabitliyini təmin edən tədbirlər və vasitələrin məcmusunu təmsil edir. Bununla belə, istifadə olunan maliyyə idarəetmə üsullarını nəzərə alaraq, onlar dəyişə, çevrilə və inkişaf edə bilər.

Tədqiqat kontekstində dayanıqlı inkişaf konsepsiyasının bu proseslərə təsirinə diqqət yetirək. Davamlı inkişaf konsepsiyası sosial və ekoloji məsuliyyəti nəzərə almaqla tək cəri ehtiyacları ödəmək deyil, həm də gələcək nəsillərin ehtiyaclarını ödəmək imkanlarına xələl gətirməyən insan inkişafına yanaşmanı ifadə edir. Bu konsepsiya XX əsrdə BMT kimi beynəlxalq təşkilatların fəaliyyəti ilə işlənib hazırlanmış və populyarlaşmışdır. Davamlı inkişaf iqtisadi inkişaf, sosial sabitlik və məsuliyyət sahələrini, həmçinin planetin təbiətini qorumaq üçün ekoloji təşəbbüsləri əhatə edir. Şirkətlər sahəsində şirkətlərin tək cəri iqtisadi və maliyyə sabitliyi və inkişafı baxımından qiymətləndirilməsini nəzərdə tutan ESG standartları hazırlanır. ESG (Environmental, Social and Governance) standartları, təşkilatların maliyyə sabitliyi və inkişafı baxımından qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli bir rol oynayır. ESG standartları, təşkilatların ekoloji, sosial və idarəetmə aspektlərindəki performansını ölçmək üçün istifadə edilir və bu, investorlar, tənqidləyici orqanlar və digər maraqlı tərəflər üçün vacib məlumatlar təmin edir. ESG standartlarının maliyyə sabitliyi və inkişafı baxımından qiymətləndirilməsinə təsir edən əsas faktorlar aşağıdakılardır (7):

1. Ekoloji (Environmental) faktorlar:

- Karbon emissiyaları: Təşkilatın karbon izi və onu azaltmaq üçün gördüyü tədbirlər;
- *Resursların idarə edilməsi:* Su, enerji və digər təbii resursların istifadəsinin effektivliyi;
- *Tullantıların idarə edilməsi:* İstehsal olunan tullantıların həcmi və onun idarə edilməsi;
- *İqlim dəyişikliyi ilə bağlı risklər:* İqlim dəyişikliyinə təşkilatın fəaliyyətinə və maliyyə vəziyyətinə potensial təsiri;

2. Sosial (Social) faktorlar:

- *Əmək hüquqları:* İşçilərin hüquqlarının qorunması, iş şəraiti və əməkhaqqı;
- *İşçi sağlamlığı və təhlükəsizliyi:* İş yerlərində işçilərin sağlamlığı və təhlükəsizliyi üçün görülən tədbirlər;
- *Təlim və inkişaf:* İşçilərin peşəkar inkişafı və təlim proqramları;
- *İcma və yerli təsirlər:* Təşkilatın fəaliyyətinin yerli icmalara və cəmiyyətə təsiri;

3. İdarəetmə (Governance) faktorlar:

- *Şəffaflıq və hesabatlılıq:* Təşkilatın maliyyə və digər mühüm məlumatlarının şəffaf şəkildə açıqlanması;
- *İdarəetmə strukturu:* İdarə heyətinin tərkibi, müstəqilliyi və müxtəlifliyi;
- *Etika və anti-korrupsiya tədbirləri:* Korrupsiya və saxtakarlıqla mübarizə üçün tədbirlər və iş etikası;

-*Səhmdar hüquqları*: Səhmdarların hüquqlarının qorunması və onların qərar qəbul etmə prosesində iştirakı;

- *ESG Standartlarının Maliyyə Sabitliyi və İnkişafa Təsiri*:

4. *Risqlərin Azaldılması*:

- ESG standartlarına riayət edən təşkilatlar daha az ekoloji, sosial və idarəetmə riskləri ilə üzləşirlər. Bu, maliyyə sabitliyini artırır və potensial riskləri minimuma endirir (5).

5. *İnvestor etibarı*:

- ESG meyarlarına cavab verən təşkilatlar investorlar üçün daha cəlbedici olur. Davamlılıq və məsuliyyətli idarəetmə praktikaları investor etibarını artırır və kapital cəlb etmə imkanlarını genişləndirir.

6. *Uzunmüddətli performans*:

- ESG standartlarına uyğun fəaliyyət göstərən təşkilatlar uzunmüddətli perspektivdə daha dayanıqlı və sabit maliyyə nəticələrinə nail olurlar. Bu, həmçinin təşkilatın bazar dəyərinin artmasına kömək edir.

7. *Əməliyyat səmərəliliyi*:

- Ekoloji və sosial məsuliyyətli praktikalara riayət etmək resursların daha səmərəli istifadəsinə və əməliyyat xərclərinin azalmasına gətirib çıxara bilər.

8. *Reputasiya və marka dəyəri*:

- ESG meyarlarına cavab verən təşkilatlar daha yaxşı bir reputasiya və marka dəyəri qazanırlar. Bu, müştərilərin, işçilərin və digər maraqlı tərəflərin təşkilata olan bağlılığını və etibarını artırır (6).

ESG standartları, təşkilatların yalnız maliyyə performansını deyil, həm də onların cəmiyyətə, ətraf mühitə və idarəetmə praktikalarına təsirlərini qiymətləndirir. Bu standartlar, təşkilatların dayanıqlı inkişafını və uzunmüddətli maliyyə sabitliyini təmin etmək üçün vacib bir çərçivə təmin edir.

Buna uyğun olaraq, davamlı inkişaf prinsiplərinin maliyyə idarəçiliyi sahəsinə tətbiqi ilə bağlı olan davamlı maliyyə konsepsiyası hazırlanmışdır. Bu konsepsiyanın tətbiqində əsas məqsəd iqtisadi, sosial və ekoloji amillər nəzərə alınmaqla təşkilatların və şəxslərin uzunmüddətli maliyyə sabitliyini və davamlılığını təmin etməkdir. Bu konsepsiya mahiyyət etibarilə maliyyə siyasətinin metod və alətlərinin işlənilməsi hazırlanmasında davamlı inkişaf ilə bağlı müddəaların tətbiqini nəzərdə tutur. Fəaliyyətlərində davamlı inkişaf standartlarını ən effektiv şəkildə tətbiq edən şirkətlərin daxil olduğu ESG indeksi investisiya mühitində geniş yayılıb. Bununla əlaqədar olaraq, investorlar bu şirkətlərə üstünlük verə bilər, çünki davamlı inkişaf konsepsiyasına görə, daha yaxşı reputasiya və tənzimləyici müdaxilə şansı daha az ola bilər. Bir sıra şirkətlər və dövlət qurumları ekoloji dayanıqlılığın və ətraf mühitin mühafizəsinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş layihələrin və təşəbbüslərin maliyyələşdirilməsi üçün vəsait toplamaq üçün istifadə olunan yaşıl istiqrazlar buraxırlar.

Nəticə

Davamlı inkişaf konsepsiyası çərçivəsində təşkilatın maliyyə siyasətinin metod və vasitələrinin işlənilməsi bu konsepsiyanın müddəalarının maliyyə strategiyasına daxil edilməsini nəzərdə tutur. Beləliklə, müəyyən maliyyə alətlərinin istifadəsi ilə bağlı qərarlar qəbul edilərkən, onlar təkcə maliyyə səmərəliliyi ilə bağlı deyil, həm də davamlı inkişaf prinsiplərinə uyğunluq baxımından qiymətləndirilir. Müəllifin fikrincə, ən böyük maraq təşkilatın sosial və ekoloji təşəbbüsləri naminə maliyyə vəsaiti əldə etmək üçün alətlərin hazırlanmasıdır, buna misal olaraq, Azərbaycanda da buraxılmış yaşıl istiqrazları göstərmək olar. İnvestorların cəlb edilməsinə yönəlmiş təşkilatlarla yanaşı, fəaliyyətləri həyata keçirərkən və hesabatları dərc edərkən ESG standartlarının tətbiqini də nəzərə almaq lazımdır. Bununla belə, müəllifin fikrincə, davamlı inkişaf müddəalarının metod

вə vasitələrin işlənilib hazırlanmasında daha da tətbiqi qısa müddətdə xərclərin müəyyən dərəcədə artması ilə uzunmüddətli effektiv şəkildə şirkətə xidmət edə bilər.

ƏDƏBİYYAT

1. Абызова Е.В. Финансовая политика как основа успешной деятельности организации // Экономика. Право. Печать. Вестник КСЭИ, 2019, №1 (81), с. 50-52.
2. Данилов Ю.А. Концепция устойчивых финансов и перспективы ее внедрения в России // Вопросы экономики. 2021, №5, с. 5-25.
3. Ендовицкий Д.А., Любушин Н.П., Бабичева Н.Э., Купрюшина О.М. От оценки финансового состояния организации к интегрированной методике анализа устойчивого развития // Экономический анализ: теория и практика. 2016, №12 (459), с. 42-65.
4. Жукова Е.В. Основные тенденции развития ESG-повестки: обзор в России и в мире // Вестник Российского экономического университета имени Г.В.Плеханова. 2021, Т. 18, №6 (120), с. 68-82.
5. Иваницкий В.П. Развитие ответственных инвестиций в соответствии с концепцией устойчивых финансов // Journal of New Economy. 2020, Т. 21, №4, с. 63-78.
6. Карпченко Ю.В. Методы формирования финансовой политики предприятия // Экономика и социум. 2018, №11 (54), с. 485-490.
7. Назаренко О.В. Особенности формирования эффективной финансовой политики организации как формы реализации финансовой стратегии // Вестник Московского университета имени С.Ю. Витте. Серия 1: Экономика и управление. 2020, №1 (32), с. 37-45.

Резюме

Айнур Алиева

Финансовая политика организации в рамках концепции устойчивого развития

В статье автор рассматривает сущность и проблемы разработки инструментов и методов финансовой политики организации в рамках концепции устойчивого развития. Актуальность данного исследования связана с возрастающим влиянием социальной ответственности и экологического активизма на деятельность корпораций, что в конечном итоге приводит к необходимости совершенствования внутренней политики и деятельности с учетом современных реалий и требований устойчивого развития. Изменения также затрагивают финансовую политику организаций, особенно методы и инструменты. Цель исследования - проанализировать теоретико-методологические аспекты разработки инструментов и методов финансовой политики организации в рамках концепции устойчивого развития. Объектом исследования является финансовая политика организации. Темой исследования является развитие методов и инструментов финансовой политики организации в рамках концепции устойчивого развития. Рассмотрены понятие, сущность и элементы финансовой политики организации. Разработка методологий и инструментов финансовой стратегии организации в рамках концепции устойчивого развития предполагает интеграцию основных принципов этой концепции в финансовый план. Наиболее актуальной автор считает разработку финансовых инструментов, направленных на финансирование социальных и экологических проектов организации. Примером таких инструментов являются зеленые облигации, которые начали набирать популярность на азербайджанском рынке. Зеленые облигации являются важным финансовым инструментом, который поддерживает устойчивое развитие путем объединения финансовых и экологических целей. Эти облигации предоставляют важные финансовые ресурсы для защиты окружающей среды и устойчивого экономического развития. Кроме того, организациям, ориентированным на привлечение инвестиций, следует учитывать соблюдение стандартов ESG в своей деятельности и отчетности. При написании статьи автор использовал следующие методы: анализ, синтез, сравнение, моделирование, системный анализ. По мнению автора, в результате дальнейшая интеграция принципов устойчивого развития в методы и инструменты финансовой политики может способствовать повышению долгосрочной эффективности организации, несмотря на возможное увеличение затрат в краткосрочной перспективе.

Ключевые слова: *устойчивое развитие, финансовая политика, устойчивое финансирование, инструменты налогового-бюджетной политики, финансовый менеджмент, финансовая стабильность*

Summary

Aynur Aliyeva

Financial policy of the organization within the concept of sustainable development

In the article, the author examines the essence and problems of developing tools and methods for the organization's financial policy within the framework of the concept of sustainable development. The relevance of this study is related to the increasing influence of social responsibility and environmental activism on the activities of corporations, which ultimately results in the need to improve internal policies and activities taking into account modern realities and the requirements of sustainable development. Changes also affect financial policies of organizations, especially methods and tools. The purpose of the study is to analyze the theoretical and methodological aspects of the development of tools and methods for the organization's financial policy within the framework of the concept of sustainable development. The object of the study is the financial policy of the organization. The topic of the study is the development of methods and tools of the organization's financial policy within the framework of the concept of sustainable development. The concept, essence and elements of the organization's financial policy are reviewed. The development of methodologies and tools for the organization's financial strategy within the framework of the concept of sustainable development implies the integration of the main principles of this concept into the financial plan. The author considers the development of financial instruments aimed at financing social and environmental projects of the organization to be the most urgent. An example of such instruments is green bonds, which have started to gain popularity in the Azerbaijani market. Green bonds are an important financial instrument that supports sustainable development by combining financial and environmental objectives. These bonds provide important financial resources for environmental protection and sustainable economic development. In addition, organizations focused on attracting investments should consider compliance with ESG standards in their operations and reporting. When writing the article, the author used the following methods: analysis, synthesis, comparison, modeling, system analysis. According to the author, as a result, the further integration of the principles of sustainable development into the methods and tools of financial policy can contribute to the long-term efficiency of the organization, despite the possible increase in costs in the short term.

Key words: *sustainable development, financial policy, sustainable finance, fiscal policy instruments, financial management, financial stability*

Redaksiya heyətinin üzvü i.e.d., prof. Həsənli Yadulla Həmdulla oğlunun rəyi əsasında çapa məsləhət görülmüşdür.